

COMISIA
EUROPEANĂ

Bruxelles, 22.7.2026
COM(2026) 650 final

**COMUNICARE A COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN, CONSILIU,
COMITETUL ECONOMIC ȘI SOCIAL EUROPEAN ȘI COMITETUL
REGIUNILOR**

privind Pilonul european al drepturilor sociale

{SWD(2026) 650 final}

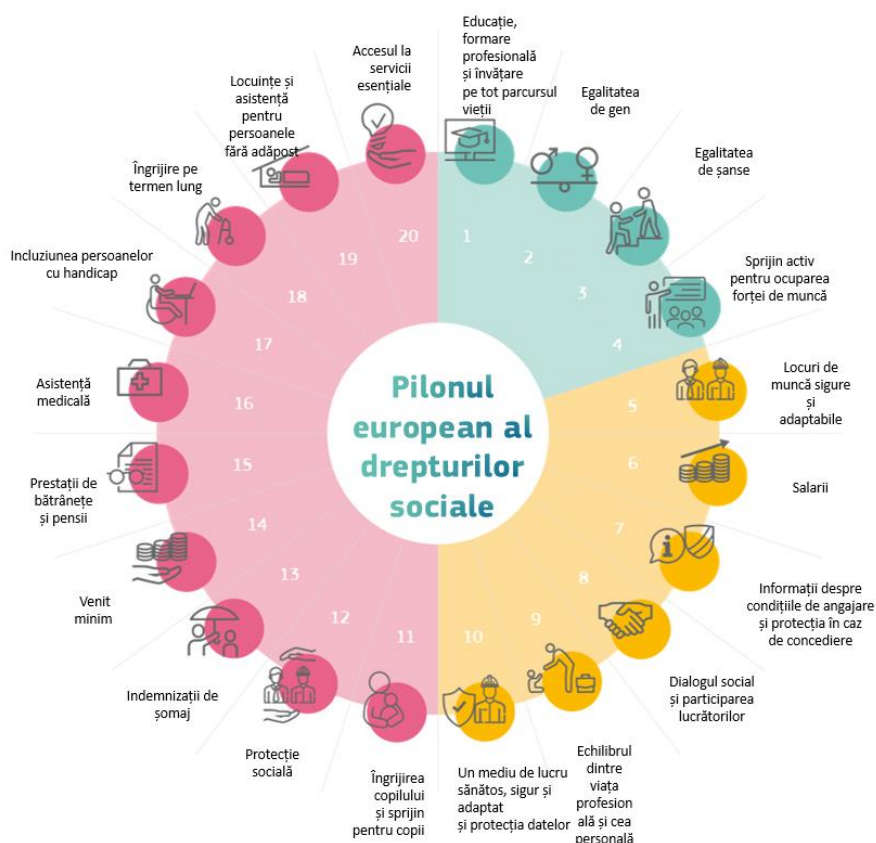
Comunicare privind Pilonul european al drepturilor sociale

Introducere

Uniunea Europeană se întemeiază pe convingerea că progresul social și demnitatea umană reprezintă piatra de temelie a unei societăți echitabile, democratice și reziliente. Articolul 3 din Tratatul privind Uniunea Europeană stabilește obiectivul Uniunii de a promova o economie socială de piață cu grad ridicat de competitivitate, care tinde spre ocuparea deplină a forței de muncă și spre progres social, și urmează linia trasată de viziunea unei prosperități comune definită în Tratatul de la Roma și de viziunea socială definită în Carta comunitară a drepturilor sociale fundamentale ale lucrătorilor din 1989 și afirmată în Carta drepturilor fundamentale. Acest angajament ferm față de valorile și principiile Uniunii a modelat o Europă care urmărește să fie deschizătoare de drumuri la nivel mondial în ceea ce privește solidaritatea, egalitatea și bunăstarea cetățenilor.

Pilonul european al drepturilor sociale este cadrul definitoriu al Europei sociale. Pilonul a fost proclamat pentru a orienta modelul social european, care a fost o poveste de succes și a făcut din UE un loc de talie mondială pentru a locui, a lucra și a studia. Acesta rămâne scutul social și busola pentru echitate a UE într-o eră a transformării rapide și a provocărilor, dar și a oportunităților. Este un memento permanent al tipului de Europă pe care Uniunea urmărește să o construiască: o Europă care protejează și capacitează cetățenii.

Proclamate în comun de către Parlamentul European, Consiliu și Comisie în 2017, **cele 20 de principii ale Pilonului european al drepturilor sociale au instituit un cadru comun pentru promovarea drepturilor sociale și îmbunătățirea condițiilor de viață și de muncă la nivelul UE. Planul de acțiune din 2021**, aprobat în cadrul Summitului social de la Porto, a transpus aceste principii în inițiative concrete de consolidare a structurii sociale a UE, prezentând 75 de acțiuni și trei obiective principale pentru 2030. Planul de acțiune a consolidat, de asemenea, angajamentul Uniunii de respectare a drepturilor fundamentale și de realizare a obiectivelor de dezvoltare durabilă din cadrul Agendei 2030.

Pilonul a orientat o serie de măsuri adoptate la nivelul UE și în statele membre, dovedindu-și valoarea de scut în perioadele de criză și de busolă care ne ghidează în procesele de transformare care au loc în UE, astfel cum s-a confirmat în Declarația de la La Hulpel din 2024. Pandemia de COVID-19, războiul de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei și criza energetică și a costului vieții declanșată de acesta au pus la încercare structura socială a UE. Cu toate acestea, datorită solidarității și instrumentelor eficace de răspuns în situații de criză ale UE, cum ar fi [SURE](#), [Mecanismul de redresare și reziliență](#) și [fondurile din cadrul politicii de coeziune](#), precum și investițiilor și reformelor realizate la nivel național și regional, Uniunea a gestionat în mod colectiv aceste șocuri, asigurând în același timp disponibilitatea locurilor de muncă, a competențelor și a protecției sociale. În prezent însă, se observă o evoluție a provocărilor: tensiunile geopolitice, situația generală în materie de securitate, fricțiunile comerciale, regresele democratice și cooperarea internațională fragmentată impun o consolidare din interior a rezilienței Europei.

Pilonul și principiile acestuia rămân la fel de relevante ca oricând, dacă nu chiar mai relevante, într-un context în care trebuie să anticipăm, să ne pregătim pentru schimbări structurale și să le gestionăm. Schimbările demografice – evidențiate în raportul Comisiei din 2026 intitulat [Transformarea demografică în UE: înțelegerea schimbărilor și adaptarea la consecințele acestora](#) – accelerează schimbările la nivelul societății și forței de muncă din UE. În contextul provocărilor geopolitice globale și al preocupărilor în materie de securitate, tranziția digitală și tranziția verde remodelează, de asemenea, industria, locurile de muncă și cererea de competențe din Europa. Pentru gestionarea acestor schimbări este nevoie de un mediu de reglementare care să permită întreprinderilor să investească și să se dezvolte, precum

și de sisteme de educație și formare care să le permită tuturor cetățenilor să dobândească competențele cele mai solicitate, de accesul la servicii de calitate și la prețuri accesibile, inclusiv pentru a sprijini o piață a forței de muncă favorabilă incluziunii, precum și de sisteme solide de protecție socială și de incluziune socială. Pentru a asigura acest echilibru, astfel cum se afirmă în [foaia de parcurs „O Europă, o piață”](#), politica industrială a Europei trebuie dezvoltată „într-un mod care respectă Pilonul european al drepturilor sociale, creând o tranziție justă în contextul căreia se asigură locuri de muncă de calitate și nimeni nu este lăsat în urmă”.

Pilonul continuă, de asemenea, să modeleze acțiunile externe ale Comisiei prin promovarea unor standarde sociale și de muncă ridicate în afara UE. Pe baza Planului de acțiune din 2021, Comisia consolidează angajamentele multilaterale, promovează munca decentă și comportamentul responsabil în afaceri în cadrul lanțurilor valorice globale și sprijină țările partenere în alinierea politicilor lor sociale, de ocupare a forței de muncă și în materie de competențe la principiile Pilonului. Ca un criteriu de referință esențial pentru țările implicate în procesul de aderare și țările vizate de politica de vecinătate¹, Pilonul promovează modelul social al UE, oferind în același timp un cadru pentru dialog, cooperare și învățare reciprocă.

În perspectiva apropierei celei de a 10-a aniversări a proclamării Pilonului, prezenta comunicare vizează aprofundarea în continuare a punerii în aplicare a acestuia. Aceasta prezintă un bilanț al progreselor înregistrate până în prezent și identifică priorități concrete în cazul cărora sunt necesare acțiuni suplimentare pentru a anticipa și a valorifica oportunitățile oferite de transformările care au loc în UE. Prezenta comunicare propune acțiuni specifice suplimentare care completează Planul de acțiune din 2021 și care vor aduce o valoare adăugată concretă, în conformitate cu angajamentul UE de simplificare și punere în aplicare. De asemenea, stabilește calea pentru continuarea reflecției strategice și pentru anticiparea și gestionarea schimbărilor structurale. Costul lipsei de acțiune depășește cu mult investițiile, astfel că integrarea considerentelor sociale în toate domeniile de politică este esențială pentru prosperitatea și competitivitatea Europei.

1. Progresele înregistrate de la Planul de acțiune din 2021 în ceea ce privește obiectivele principale pentru 2030

Planul de acțiune din 2021 a stabilit trei obiective principale la nivelul UE, inclusiv obiective secundare, care trebuie îndeplinite până în 2030²:

- **cel puțin 78 % din populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani ar trebui să aibă un loc de muncă comparativ cu 2019**
 - reducerea disparității de gen în ceea ce privește ocuparea forței de muncă cel puțin la jumătate
 - sporirea furnizării de servicii formale de educație și îngrijire timpurie a copiilor (ECEC)

¹ Și în ceea ce privește Pactul pentru Mediterana.

² Planul de acțiune din 2021 a stabilit, de asemenea, diferite obiective secundare, care sunt detaliate în documentul de lucru al serviciilor Comisiei.

- scăderea procentului de tineri care nu sunt încadrați profesional și nu urmează niciun program educațional sau de formare (NEET) cu vârsta cuprinsă între 15 și 29 de ani, de la 12,6 % (în 2019) la 9 %
- **cel puțin 60 % dintre toate persoanele adulte ar trebui să participe în fiecare an la activități de formare profesională**
 - cel puțin 80 % dintre persoanele cu vârsta cuprinsă între 16 și 74 de ani ar trebui să aibă competențe digitale de bază
 - părăsirea timpurie a școlii ar trebui redusă în continuare, iar participarea la învățământul secundar superior ar trebui sporită
- **numărul persoanelor expuse riscului de sărăcie sau de excluziune socială ar trebui redus cu cel puțin 15 milioane**, comparativ cu 2019
 - cel puțin 5 milioane ar trebui să fie copii

Obiectivele au fost aprobate de liderii UE în cadrul [Summitului social de la Porto din mai 2021](#) și s-au reflectat ulterior în obiectivele stabilite la nivel național. Progresele înregistrate în direcția îndeplinirii obiectivelor principale au fost inegale³, cu diferențe regionale și teritoriale persistente. Tendințele la nivelul UE sunt următoarele:

- Cu un procent de **76,1 % în 2025**, UE este în grafic pentru a-și îndeplini **obiectivul privind ocuparea forței de muncă**. [Disparitatea de gen în ceea ce privește ocuparea forței de muncă](#) se situează în prezent la 9,6 puncte procentuale, ceea ce reprezintă o ușoară scădere de 1,3 puncte procentuale față de 2021. Cu toate acestea, [previziunile economice din primăvara anului 2026](#) indică o încetinire a cererii de forță de muncă, care ar putea afecta aceste progrese în anii următori. Ratele de ocupare a grupurilor specifice prezintă o imagine eterogenă (de exemplu, un [decalaj persistent în materie de ocupare a forței de muncă între persoanele cu handicap și cele fără handicap](#), de 24,2 puncte procentuale în 2025 și un [decalaj în materie de ocupare a forței de muncă între romi și persoanele de altă etnie](#) de 21 de puncte procentuale în 2024).
- Sunt necesare eforturi suplimentare semnificative pentru a atinge **obiectivul în materie de competențe**. Rata de participare a adulților la activități de învățare a fost de **39,5 % în 2022**, față de obiectivul de 60 %.
- Sunt necesare, de asemenea, eforturi suplimentare în direcția atingerii **obiectivului de reducere a sărăciei**. Numărul persoanelor expuse riscului de sărăcie sau de excluziune socială în UE a scăzut cu aproximativ **3,5 milioane** în perioada 2019-2025, situându-se sub obiectivul de reducere cu 15 milioane a acestui număr.

Obiectivele principale pot fi atinse, însă acest lucru va necesita eforturi mai susținute de punere în aplicare, atât la nivelul UE, cât și la nivelul statelor membre. Progresele înregistrate în ceea ce privește obiectivele secundare sunt prezentate în documentul de lucru însoțitor al serviciilor Comisiei. Comisia va monitoriza în continuare progresele înregistrate în direcția atingerii obiectivelor UE pentru 2030. Combaterea sărăciei necesită un proces de elaborare a politicilor bazat pe date și pe date concrete, susținut de indicatori comparabili de înaltă calitate.

³ Progresele înregistrate în ceea ce privește cele trei obiective principale pentru 2030 sunt monitorizate anual prin intermediul [Raportului comun privind ocuparea forței de muncă](#).

Deși se observă o evoluție pozitivă în ceea ce privește rata de ocupare a forței de muncă, sunt necesare eforturi suplimentare în ceea ce privește calitatea locurilor de muncă, punând accentul pe asigurarea de locuri de muncă bine plătite, cu oportunități de dezvoltare personală și profesională, autonomie și scop, într-un mediu de lucru adaptabil. Aceasta include salarii echitabile, siguranța locului de muncă, securitatea și sănătatea în muncă, bunăstarea la locul de muncă, protecția socială, egalitatea de gen și egalitatea de șanse. [Foaia de parcurs privind locurile de muncă de calitate din 2025](#) a prezentat acțiunile de politică menite să sprijine asigurarea unor locuri de muncă de calitate într-o economie competitivă.

Acțiuni:

- Comisia va consolida monitorizarea calității locurilor de muncă în UE pe baza **cadrului actualizat de monitorizare a calității locurilor de muncă** al Comitetului pentru ocuparea forței de muncă (EMCO), inclusiv în **Raportul comun privind ocuparea forței de muncă** (RCOFM).
- În continuarea activităților deja întreprinse, Comisia va iniția o consultare a statelor membre, prin intermediul Comitetului pentru ocuparea forței de muncă, și a părților interesate relevante cu privire la un posibil nou obiectiv privind calitatea locurilor de muncă după 2030.
- Comisia va prezenta un **act legislativ privind locurile de muncă de calitate** (T4 2026).
- Astfel cum s-a anunțat în [Strategia UE pentru combaterea sărăciei](#), pentru a îmbunătăți monitorizarea sărăciei, Comisia va prezenta noi indicatori pentru a măsura impactul componentelor de accesibilitate a prețurilor asupra sărăciei și pentru a reflecta diferitele dimensiuni ale sărăciei, pentru a ajunge la un acord cu privire la acestea până în 2028. Sub rezerva unui acord cu Consiliul Ocuparea Forței de Muncă, Politică Socială, Sănătate și Consumatori (EPSCO) și cu comitetele consultative ale acestuia, acest lucru ar putea conduce, de asemenea, la o revizuire a indicatorilor aferenți din tabloul de bord social în vederea consolidării analizei relevante în [cadrul de convergență socială](#).

2. Planul de acțiune din 2021: punerea în aplicare și îndeplinirea obiectivelor

[Planul de acțiune din 2021](#) a fost pus în aplicare printr-un efort colectiv al instituțiilor UE, al statelor membre, al autorităților regionale și locale, al partenerilor sociali, al societății civile și al altor părți interesate. Impulsul politic a fost consolidat în cadrul [Summitului social de la Porto](#) (mai 2021), unde liderii UE au aprobat obiectivele principale și și-au reafirmat sprijinul pentru Pilonul european al drepturilor sociale. Această dinamică a fost consolidată și mai mult prin [Declarația de la La Hulpe](#) (aprilie 2024), care a subliniat rolul Pilonului de busolă socială a Europei și a pledat pentru continuarea punerii în aplicare a acestuia în contextul tranziției verzi, digitale și demografice. [Pactul pentru dialogul social european \(2025\)](#) a reînnoit

angajamentul de a consolida dialogul social și de a aborda principalele provocări economice și de pe piața forței de muncă.

Ultima etapă a procesului de punere în aplicare a planului de acțiune a fost revizuirea acestuia. În acest scop, Comisia a desfășurat ample consultări interne și externe în 2025 și a efectuat o evaluare analitică a progreselor înregistrate în punerea în aplicare a celor 75 de inițiative. Obiectivul a fost de a face un bilanț al realizărilor, de a identifica lacunele rămase și de a contribui la definirea priorităților viitoare.

Constatările arată progrese concrete înregistrate de la proclamarea Pilonului în urmă cu aproape un deceniu. Noile drepturi și măsuri de protecție socială au fost codificate și operaționalizate în întreaga UE, înregistrându-se progrese – deși inegale – în direcția îndeplinirii tuturor celor trei obiective principale. Cu toate acestea, revizuirea a identificat, de asemenea, lacune persistente în ceea ce privește punerea în aplicare și necesitatea de a accelera punerea în aplicare a principalelor inițiative. Consolidarea punerii în aplicare este o responsabilitate comună la nivelul UE, la nivel național, regional și local, partenerii sociali și societatea civilă jucând un rol central în acest sens. Constatările revizuirii sunt detaliate în documentul de lucru însoțitor al serviciilor Comisiei.

3. Consolidarea punerii în aplicare a Pilonului

Mediul în care funcționează politicile sociale și de ocupare a forței de muncă s-a schimbat dramatic de la adoptarea planului de acțiune în 2021. În urma consultărilor desfășurate și a analizei efectuate, Comisia a identificat trei puncte sensibile care necesită o atenție suplimentară imediată. Acestea sunt complementare inițiativelor existente și în derulare ale Comisiei privind locurile de muncă, competențele, mobilitatea și reducerea sărăciei, consolidând punerea lor în aplicare și concentrându-se asupra provocărilor noi și în evoluție rapidă.

3.1 Costul vieții și accesibilitatea prețurilor

În ultimii ani, costul vieții a devenit principala preocupare a cetățenilor europeni. Prețurile ridicate ale locuințelor, alimentelor, energiei, mijloacelor de transport și ale altor bunuri și servicii esențiale au un impact puternic asupra nivelului de trai, a incluziunii sociale și a securității economice, în special în rândul gospodăriilor aflate în situații vulnerabile și al tinerilor. Costul vieții are implicații și în ceea ce privește reziliența democratică: insecuritatea persistentă a veniturilor, inechitatea percepută și oportunitățile reduse pot slăbi încrederea în instituții și pot alimenta fragmentarea socială.

Privind în perspectivă, provocările suplimentare pot crește și mai mult presiunea asupra gospodăriilor, ceea ce ar putea amplifica impactul asupra sărăciei și excluziunii sociale. Se preconizează că nivelul de ocupare a forței de muncă va continua să crească, deși lent, înregistrând o creștere de 0,3 % în 2026 și de 0,4 % în 2027, în timp ce evoluțiile geopolitice recente, inclusiv tensiunile militare și schimbările modelelor comerciale mondiale, riscă să genereze presiuni inflaționiste suplimentare. Gospodăriile cu venituri mici sunt expuse în mod deosebit unor astfel de presiuni. O imagine de ansamblu mai detaliată asupra modului în care creșterea costului vieții afectează diferite grupuri din societate ar putea contribui la o mai bună

monitorizare a situației diferitelor grupuri care se confruntă cu sărăcia, precum și a situației femeilor.

Promovarea accesului la piața forței de muncă și la locuri de muncă de calitate este o soluție evidentă de ieșire din criza accesibilității prețurilor. Deși rata de ocupare a forței de muncă în UE se situează la un nivel ridicat record, un [rezervor considerabil](#) de talente neexploatate rămâne în afara pieței forței de muncă. În 2025, [aproape 50 de milioane de persoane](#) în vârstă de muncă erau inactive, la care se adaugă 12 milioane de șomeri și 6,5 milioane de lucrători subocupați (inclusiv lucrători cu fracțiune de normă, în special femei) care doreau să lucreze cu normă întreagă, dar nu au găsit astfel de oportunități. Între persoanele care nu participă la piața forței de muncă, femeile au cea mai mare pondere, aproximativ 32 de milioane dintre femeile în vârstă de muncă aflându-se în această situație. Participarea lor pe piața forței de muncă este puternic afectată de inegalitățile de gen, inclusiv de distribuția inegală a responsabilităților familiale și de îngrijire, precum și de disponibilitatea și calitatea serviciilor de îngrijire.

Facilitarea trecerii de la inactivitate la încadrarea în muncă este importantă nu numai pentru incluziunea pe piața forței de muncă și competitivitatea acestei piețe, dar este și unul dintre cele mai eficiente instrumente de reducere a sărăciei și a excluziunii. Participarea unui număr mai mare de persoane pe piața forței de muncă contribuie în mod direct la creșterea PIB-ului, reduce deficitul de competențe și extinde baza de impozitare și de contribuții sociale necesare pentru a asigura sustenabilitatea sistemelor de protecție socială din Europa. Prin urmare, în vederea explorării unor posibile măsuri suplimentare, cu respectarea deplină a principiilor subsidiarității și proporționalității în acest domeniu, Comisia lansează prima fază a consultării partenerilor sociali din UE cu privire la posibila direcție a unei acțiuni a UE privind activarea persoanelor care se confruntă cu obstacole semnificative în calea ocupării forței de muncă.

Serviciile publice de ocupare a forței de muncă continuă să joace un rol esențial prin orientare personalizată, evaluarea competențelor, măsuri de activare și corelarea cererii și a ofertei de locuri de muncă. În 2026, Comisia va prezenta un raport de evaluare privind [Rețeaua europeană a serviciilor publice de ocupare a forței de muncă](#) și, în funcție de constatări, va propune continuarea funcționării rețelei. **Dialogul social** va rămâne, de asemenea, esențial pentru anticiparea nevoilor în materie de competențe, pentru identificarea barierelor din calea participării pe piața forței de muncă și pentru găsirea unor soluții adaptate la realitățile sectoriale.

[Directiva privind salariile minime adecvate în UE](#), în vigoare din 2022, a reprezentat o realizare esențială pentru asigurarea unor condiții de muncă echitabile. Aceasta a instituit un cadru comun pentru asigurarea unor salarii minime legale adecvate și pentru promovarea negocierilor colective în vederea stabilirii salariilor. De la adoptarea directivei, salariile minime au crescut semnificativ la nivelul UE, în special în țările cu cele mai scăzute niveluri. Acest lucru a contribuit la creșterea nivelului de remunerare și de trai pentru un număr mare de lucrători: ratele de sărăcie a persoanelor încadrate în muncă au scăzut constant de la un nivel ridicat de 9,6 % în 2016 la 8,3 % în 2025. Mai multe detalii pot fi găsite în raportul de monitorizare publicat împreună cu prezenta comunicare.

Locuințele au devenit o provocare deosebit de acută, în special în zonele urbane. În multe regiuni, costurile cu locuința au crescut mai rapid decât veniturile, limitând accesul la locuințe de calitate și la prețuri accesibile și afectând mobilitatea forței de muncă și în scop educațional, constituirea unei familii și coeziunea socială și teritorială. Cererea de locuințe sociale a devenit mai importantă în contextul investițiilor publice și private limitate în locuințe la prețuri accesibile. Ca parte a Strategiei UE pentru combaterea sărăciei, prezentată la 6 mai, o propunere de [Recomandare a Consiliului privind combaterea excluziunii în materie de locuințe](#) subliniază soluțiile și măsurile de prevenire pe termen lung pentru combaterea excluziunii în materie de locuințe și a lipsei de adăpost. De asemenea, aceasta promovează o ofertă mai mare de locuințe sociale și la prețuri accesibile, punând accentul pe o abordare centrată pe oameni. [Planul european privind locuințele la prețuri accesibile](#) stabilește o strategie de abordare a crizei mai ample a locuințelor în întreaga Europă. Scopul său este de a spori oferta de locuințe, de a declanșa investiții și reforme și de a sprijini persoanele și zonele afectate în cea mai mare măsură. Comisia este în curs de elaborare a **Actului legislativ privind locuințele la prețuri accesibile** pentru a sprijini autoritățile publice să identifice zonele în care locuințele sunt supuse unor presiuni și pentru a le permite să ia măsuri pentru a proteja și a promova accesibilitatea locuințelor ca preț în zonele respective. Recent adoptata [Recomandare a Consiliului](#) privind Noul Bauhaus european (NBE) încurajează statele membre să își alinieze politicile naționale la o abordare integrată a proiectării și transformării clădirilor, cartierelor și spațiilor publice. Statele membre ar trebui să utilizeze toate posibilitățile de finanțare disponibile, inclusiv din fondurile de coeziune și [Fondul social pentru climă](#), pentru asigurarea de locuințe sociale și la prețuri accesibile. Statele membre sunt invitate să integreze dimensiunea locuințelor în alte politici relevante sau în domenii precum bunăstarea socială, egalitatea, ocuparea forței de muncă, dezvoltarea urbană și rurală, coeziunea regională, cercetarea și dezvoltarea și asistența medicală⁴. În 2027, Comisia va publica un studiu privind inegalitatea și discriminarea în materie de locuințe, precum și un pachet de simplificare în materie de locuințe care va contribui la sporirea ofertei de locuințe la prețuri accesibile.

Sărăcia alimentară este, de asemenea, o preocupare din ce în ce mai mare în UE, având în vedere că ponderea populației UE care nu își permite o masă cu carne, pui, pește (sau echivalent vegetarian) o dată la două zile a crescut de la 6,8 % în 2019 la 8,5 % în 2025, deși există diferențe semnificative între statele membre. În 2026, Comisia va publica un studiu privind accesibilitatea prețurilor alimentelor și va lansa un proiect-pilot privind accesul la alimente.

Sărăcia energetică continuă să afecteze milioane de europeni. În 2024, 9,2 % dintre gospodăriile din UE nu au fost în măsură să își [încălzească locuințele în mod corespunzător](#), în timp ce, în 2026, 26 % dintre acestea nu au fost în măsură să își mențină locuințele confortabil de [răcoroase în cursul verii](#). Renovările energetice sau accesul la soluții de eficiență energetică și la surse regenerabile de energie sunt cele mai eficace modalități de a aborda cauzele profunde ale sărăciei energetice și de a preveni situațiile de vulnerabilitate. [Pachetul de măsuri privind energia pentru cetățeni](#), adoptat de Comisie în martie 2023, subliniază importanța combaterii

⁴ [Concluziile Consiliului pe tema „Locuințele: schimbări demografice și adaptarea politicilor”](#).

sărăciei energetice în UE, cu accent pe protejarea și consolidarea capacității de acțiune a consumatorilor.

Sărăcia din perspectiva transporturilor, înțeleasă ca incapacitatea sau dificultatea de a face față costurilor transportului privat sau public sau lipsa accesului la serviciile de transport, **reprezintă o altă provocare importantă**: costurile transportului sunt prea mari pentru 21 % dintre gospodăriile expuse riscului de sărăcie. Decarbonizarea și acțiunile ferme în domeniul climei se numără printre cele mai eficace modalități de a reduce costurile ridicate ale energiei și transporturilor, sporind accesibilitatea serviciilor esențiale și consolidând, în același timp, independența energetică a Europei. Exemple bune în acest context sunt investițiile finanțate din veniturile obținute din vânzarea certificatelor de emisii prin intermediul Fondului social pentru climă, precum și acțiunile și reformele relevante în domeniul climei⁵.

Accesul la serviciile esențiale, consacrat în Pilon, este o dimensiune critică, dar deseori trecută cu vederea, a accesibilității din punct de vedere financiar. Chiar și atunci când serviciile sunt disponibile, accesul la acestea, în special pentru persoanele aflate în situații vulnerabile, este adesea îngreunat de bariere precum costurile ridicate, distanța fizică, obstacolele birocratice sau lipsa sensibilizării. Eliminarea acestor lacune este esențială pentru coeziunea socială, accesul inegal exacerband inegalitățile teritoriale. Serviciile de interes economic general (SIEG) joacă un rol esențial în promovarea coeziunii sociale și teritoriale. În temeiul normelor UE privind ajutoarele de stat revizuite în 2025, statele membre pot avea în vedere acordarea de compensații pentru prestarea de SIEG în ceea ce privește locuințele sociale și la prețuri accesibile, accesul și reintegrarea pe piața muncii sau îngrijirea și incluziunea socială a grupurilor vulnerabile, inclusiv serviciile de accesibilitate și serviciile bazate pe tehnologii asistive pentru persoanele cu handicap. Statele membre ar trebui să combine aceste instrumente cu strategii mai ample, cum ar fi Recomandarea Consiliului privind economia socială (2023), pentru a sprijini accesul universal și echitatea teritorială.

Pe baza Strategiei europene privind serviciile de îngrijire (septembrie 2022), Comisia va depune eforturi în vederea instituirii unui cadru mai coerent pentru abordarea provocărilor legate de forța de muncă din domeniul îngrijirii pe termen lung și va prezenta un **Pact european privind serviciile de îngrijire** în 2027. Prin îmbunătățirea disponibilității serviciilor de îngrijire și a accesului la acestea, inițiativa va contribui la sporirea competitivității Europei, reducând presiunea asupra îngrijitorilor informalți și stimulând crearea de locuri de muncă în acest sector, precum și investițiile în tehnologii digitale care sprijină atât îngrijitorii, cât și persoanele care au nevoie de îngrijire.

Acțiuni:

- Comisia va lansa **prima fază a consultării partenerilor sociali din UE cu privire la posibila direcție a acțiunii UE privind activarea persoanelor care se confruntă cu obstacole semnificative în calea ocupării forței de muncă, inclusiv în ceea ce**

⁵ Pentru consolidarea bazei de date concrete, Centrul Comun de Cercetare al Comisiei a elaborat indicatori de accesibilitate de înaltă rezoluție, disponibili prin intermediul Platformei de combatere a sărăciei în materie de mobilitate, pentru a identifica zonele din întreaga UE în care conectivitatea slabă a transporturilor limitează accesul la serviciile esențiale.

privește egalitatea dintre bărbați și femei din punct de vedere al oportunităților de pe piața forței de muncă (împreună cu prezenta comunicare).

- Comisia va prezenta un **Act legislativ privind locuințele la prețuri accesibile** (T3 2026) pentru a sprijini autoritățile publice să identifice zonele în care locuințele sunt supuse unor presiuni și pentru a le permite, cu respectarea deplină a subsidiarității, să ia măsuri pentru a proteja și a promova accesibilitatea locuințelor ca preț în zonele respective, precum și un pachet de simplificare în materie de locuințe (2027).
- Comisia va prezenta un **Pact european privind serviciile de îngrijire** (2027).
- Comisia prezintă un **raport de monitorizare referitor la Directiva privind salariile minime adecvate** (împreună cu prezenta comunicare).

3.2 Inteligența artificială (IA) – viitorul muncii și prosperitatea comună

Dezvoltarea și adoptarea rapidă a inteligenței artificiale (IA), accelerate de apariția IA generative începând din 2022, **transformă piețele forței de muncă și societatea în general**. Aceasta oferă oportunități semnificative pentru inovare, productivitate, învățare și creștere, dar ridică și unele întrebări critice importante cu privire la viitorul locurilor de muncă, al educației, al competențelor, al incluziunii sociale și al drepturilor fundamentale. În 2025, aproape 20 % dintre întreprinderile din UE au utilizat o anumită formă de IA generativă, iar 61 % dintre lucrătorii europeni consideră că vor avea nevoie de noi competențe pentru a ține pasul cu IA până în 2029, în timp ce doar 15 % dintre aceștia au beneficiat de formare până în prezent, astfel cum a arătat un [sondaj Cedefop](#).

Europa trebuie să fie pregătită pentru aceste schimbări profunde, asigurându-se că cetățenii, lucrătorii și întreprinderile beneficiază pe deplin de potențialul IA. După cum se subliniază în [Declarația europeană privind drepturile și principiile digitale pentru deceniul digital](#), o transformare digitală centrată pe factorul uman este esențială pentru a se asigura că tehnologiile digitale respectă drepturile fundamentale și valorile europene. Drepturile sociale, bazate pe principiile Pilonului, stau la baza acestei transformări.

În ceea ce privește impactul **IA asupra cererii de forță de muncă și asupra organizării muncii**, impactul agregat în UE pare scăzut până în prezent, chiar dacă pentru anumite grupuri, [în special pentru tinerii](#) aflați în locuri de muncă de început de carieră, există riscul unei încetiniri a angajărilor în anumite sectoare și profesii. Se preconizează că IA va accelera creșterea ocupării forței de muncă – în 2025, probabilitatea ca [întreprinderile care utilizează IA în mod semnificativ](#) să își mărească numărul de angajați era cu aproximativ 4 puncte procentuale mai mare decât în cazul celor care nu utilizau IA. Este probabil ca această creștere a locurilor de muncă să se concentreze în anumite ocupații. IA poate transforma, de asemenea, cerințele existente în materie de locuri de muncă și competențe, [în special competențele digitale și non-tehnice](#). Cu toate acestea, tendințele sunt încă volatile și necesită o mai bună înțelegere. Astfel cum se subliniază în [Strategia privind aplicarea IA](#), principalele priorități includ perfecționarea și recalificarea, sprijinirea tranzițiilor pe piața forței de muncă prin politici

eficace de activare și o protecție adecvată a veniturilor. În acest context, Comisia continuă să culeagă informații în timp real de pe piața forței de muncă și să dezvolte instrumente de alertă timpurie.

Pe lângă impactul IA, piața paralelă a forței de muncă și tendințele demografice la nivelul UE aduc în prim-plan **sectoarele cu un puternic potențial de creare de locuri de muncă**, nevoi de înlocuire a personalului și o cerere tot mai mare de forță de muncă (și anume „motoarele de creare de locuri de muncă”), inclusiv îngrijirea pe termen lung, asistența medicală, construcțiile, serviciile sociale, economia circulară și tehnologiile curate. Asigurarea accesului lucrătorilor la noi oportunități și a mijloacelor necesare pentru sporirea productivității acestora este o sarcină colectivă esențială a responsabililor de elaborarea politicilor, furnizorilor de educație și formare, serviciilor publice de ocupare a forței de muncă și partenerilor sociali. Crearea de locuri de muncă de calitate va fi esențială pentru atractivitatea și sustenabilitatea în timp a acestora.

În plus, IA poate contribui la consolidarea serviciilor publice. Instrumentele bazate pe IA pentru crearea de profiluri și corelarea cererii și ofertei de locuri de muncă pot ajuta serviciile publice de ocupare a forței de muncă să ofere un sprijin mai bine direcționat, de exemplu printr-o mai bună corelare a cererii și ofertei de locuri de muncă, printr-un sprijin mai personalizat și prin identificarea mai timpurie a riscurilor de șomaj. De asemenea, aceasta poate îmbunătăți recunoașterea și corelarea competențelor. IA poate îmbunătăți gradul de pregătire și poate sprijini sistemele de sănătate și de îngrijire pe termen lung care se confruntă cu presiuni tot mai mari din cauza îmbătrânirii demografice, în special în zonele care se confruntă cu dificultăți în a asigura accesul adecvat la serviciile esențiale. Prin îmbunătățirea diagnosticării, a prestării serviciilor și a eficienței administrative, IA poate contribui la rezultate mai bune pentru cetățeni, sporind în același timp eficacitatea și sustenabilitatea sistemelor de protecție socială.

Atunci când nu este proiectată și utilizată în mod corespunzător, **IA poate genera, de asemenea, preocupări importante în ceea ce privește egalitatea de șanse și incluziunea.** Utilizarea IA pe piața forței de muncă și în administrațiile publice prezintă un risc de prejudecată algoritmică, inclusiv prejudecăți integrate în datele utilizate pentru antrenarea sistemelor de IA, ceea ce ar putea spori inegalitățile și discriminarea care afectează diferite grupuri, în special în cazul sistemelor de IA care nu sunt proiectate și implementate în conformitate cu Regulamentul IA⁶. Punerea în aplicare eficace și respectarea instrumentelor juridice ale UE, cum ar fi [Regulamentul IA](#), sunt esențiale pentru abordarea prejudecăților și a

⁶ Instrumentele bazate pe IA pentru crearea de profiluri și corelarea cererii și ofertei de locuri de muncă vor fi adesea considerate sisteme de IA cu grad ridicat de risc în temeiul punctelor 4 și 5 din anexa III la Regulamentul IA. În acest context, furnizorii de sisteme de IA cu grad ridicat de risc vor avea obligații stricte menite să asigure faptul că sistemele lor de IA nu prezintă, printre altele, un risc pentru drepturile fundamentale, sunt exacte și imparțiale și pot fi supravegheate în mod adecvat. Implementatorii de sisteme de IA cu grad ridicat de risc au, de asemenea, obligații relevante care se referă, de exemplu, la supravegherea umană, la monitorizarea funcționării și la păstrarea fișierelor de jurnalizare ale sistemelor de IA. Pe lângă normele referitoare la gradul ridicat de risc, Regulamentul IA prevede, printre altele, interdicții specifice, inclusiv în ceea ce privește sistemele de IA care deduc emoții în sfera locului de muncă [articolul 5 alineatul (1) litera (f)] și sistemele de IA de clasificare biometrică care clasifică în mod individual persoanele fizice pe baza anumitor caracteristici, cum ar fi apartenența la un sindicat [articolul 5 alineatul (1) litera (g)].

riscurilor. În același timp, IA poate remodela modul în care oamenii învață, se recalifică și rezolvă problemele. Astfel cum se subliniază în Strategia privind aplicarea IA, impulsivitatea alfabetizării în domeniul IA este un factor-cheie pentru asigurarea incluziunii și a egalității de șanse și este esențială pentru a se asigura că europenii pot utiliza aceste instrumente în mod critic și responsabil. Aceste evoluții ridică **întrebări presante legate de politici pentru UE**. Responsabilii de elaborarea politicilor trebuie să ia în considerare modul în care IA va afecta cererea și oferta viitoare de forță de muncă, va afecta inegalitatea și, în sens mai larg, va testa reziliența modelului social european. În plus, utilizarea tehnologiilor IA din afara Europei poate genera riscuri suplimentare, în special în cazul în care sunt implicate date sensibile, infrastructuri critice sau funcții relevante pentru securitate. Prin urmare, trebuie găsite răspunsuri adecvate în materie de politici pentru a reduce riscurile asociate perturbărilor tehnologice, permițând în același timp UE să profite de beneficiile economice și societale ale IA.

Pentru obținerea acestor beneficii, statele membre vor avea nevoie de capacitatea administrativă și instituțională pentru implementarea responsabilă a sistemelor de IA. Aceasta include mecanisme de guvernare adecvate, supraveghere umană, gestionarea datelor, evaluări ale impactului, monitorizare și garanții împotriva discriminării și a altor riscuri la adresa drepturilor fundamentale, în conformitate cu Regulamentul IA.

Acțiuni:

- Comisia va înființa un **grup de experți la nivel înalt** pentru a analiza impactul potențial al IA asupra pieței forței de muncă, asigurând coerența, complementaritatea și sinergiile cu inițiativele existente, inclusiv cu Observatorul pentru IA lansat ca parte a Strategiei privind aplicarea IA, cu scopul de a:
 - Elabora scenarii cu privire la **traectoria potențială pe termen lung pentru ocuparea forței de muncă în UE**, care să includă impactul implementării sistemelor de IA la locul de muncă, pe baza contribuțiilor Observatorului pentru IA și ale Observatorului european al informațiilor privind competențele.
 - Examine modul în care **impactul IA asupra locurilor de muncă** poate fi anticipat și gestionat în modul cel mai eficient, inclusiv prin luarea în considerare a unor instrumente analitice îmbunătățite pentru monitorizare, alertă timpurie, previzionare și anticipare a impactului IA asupra locurilor de muncă, care pot fi utilizate de responsabilii de elaborarea politicilor, întreprinderi și partenerii sociali; și luarea în considerare a unor căi de calibrare a politicilor privind piața forței de muncă și de îmbunătățire a funcționării acestor piețe.
- Fără a aduce atingere unei posibile acțiuni a UE în contextul Actului legislativ privind locurile de muncă de calitate, în legătură cu care este în desfășurare o consultare a

partenerilor sociali din UE, Comisia va lua în considerare **activități de sprijin pentru adoptarea responsabilă a instrumentelor și practicilor de gestionare algoritmică la locul de muncă**, cum ar fi schimbul de bune practici, învățarea reciprocă și consolidarea capacităților.

3.3 Inegalități, echitate și egalitatea de șanse

Uniunea Europeană își menține angajamentul ferm de a reduce inegalitățile persistente care subminează coeziunea socială și teritorială, reziliența economică și promisiunea fundamentală a Pilonului referitoare la egalitatea de șanse pentru toți. Inegalitățile sunt semnificativ mai scăzute în Uniune decât în majoritatea celorlalte părți ale lumii, ca urmare a punerii în aplicare a modelului social european. În pofida progreselor înregistrate în ultimii ani, inegalitățile persistă în toate domeniile vieții, necesitând eforturi continue pentru punerea în aplicare a unor măsuri eficiente din punctul de vedere al costurilor. Inegalitățile nu reprezintă doar o preocupare socială, ci și bariere structurale care slăbesc sustenabilitatea pe termen lung, capacitatea de inovare și competitivă și structura demografică a UE.

Tot mai mulți europeni consideră că viața nu este echitabilă: [în 2022](#), doar 38 % credeau că majoritatea rezultatelor din viața lor apar în mod echitabil, o scădere de la 51 % în 2017. [Inegalitatea veniturilor](#) a scăzut în urma pandemiei de COVID-19, dar rămâne în continuare ridicată: gospodăriile aflate în primele 20 % ca venituri câștigă de aproape cinci ori mai mult decât cele din ultimele 20 %. **Concentrarea bogăției** este și mai pronunțată: conform datelor din 2025 ale [Băncii Centrale Europene](#) pentru zona euro, cele mai bogate 10 % dintre gospodării dețineau aproximativ 57,3 % din averea netă totală (procent în mare parte neschimbat față de 2023), în timp ce ultimele 50 % dețineau aproximativ 5 %.

Diferențele regionale și teritoriale continuă să exacerbeze inegalitățile sociale prin limitarea accesului la educație, locuri de muncă, asistență medicală, îngrijire pe termen lung și la alte servicii esențiale de calitate. Cartierele defavorizate, zonele rurale și îndepărtate și regiunile ultraperiferice sunt afectate în mod deosebit, confruntându-se cu declinul populației, cu emigrarea tinerilor și cu riscul de a cădea în capcane ale dezvoltării talentelor sau de a adânci aceste capcane. Aceste provocări implică costuri sociale și economice semnificative, subminând coeziunea teritorială, competitivitatea și întregul potențial al pieței unice.

În același timp, grupurile dezavantajate din punct de vedere socioeconomic, discriminate și marginalizate sunt adesea mai expuse la poluare și la degradarea mediului, precum și la efectele negative ale schimbărilor climatice (inundații, incendii de vegetație, valuri de căldură, contracția solului etc.), cu mai puține șanse de a sta departe de riscuri. **Inegalitățile de mediu** sunt prezente și în domeniul locuințelor: există o probabilitate mai mare ca gospodăriile cu venituri mai mici să trăiască în locuințe inadecvate și uneori slab izolate, iar capacitatea acestora de a se muta din zonele expuse unor riscuri precum inundațiile poate fi limitată.

Pentru eliminarea acestor decalaje, [Planul de acțiune din 2021](#) include măsuri decisive pentru combaterea inegalităților și îmbunătățirea accesului la șanse egale. Pentru a preveni încă de la început consecințele nedorite, politicile trebuie să fie elaborate luând în considerare

impactul distributiv. În 2027, Comisia va publica un studiu privind evaluările impactului distributiv în statele membre și va continua să promoveze utilizarea acestora în procesul de elaborare a politicilor.

Uniunea egalității oferă un cadru de politică general, care cuprinde strategii privind egalitatea de gen, egalitatea pentru persoanele LGBTIQ+, drepturile persoanelor cu handicap, combaterea rasismului, precum și egalitatea, incluziunea și participarea romilor. Comisia va monitoriza și va prezenta o situație cu privire la punerea în aplicare a acestui cadru, inclusiv cu privire la evoluțiile naționale, în viitorul raport privind Uniunea egalității.

Asigurarea respectării legislației și a politicilor UE de combatere a discriminării rămâne, de asemenea, esențială. De exemplu, Directiva privind egalitatea rasială și Directiva privind egalitatea de tratament în ceea ce privește încadrarea în muncă au ca scop prevenirea și combaterea discriminării pe motive de origine rasială sau etnică, religie sau convingeri, handicap, vârstă și orientare sexuală. Aplicarea unor sancțiuni eficiente, proporționale și cu efect de descurajare este esențială pentru combaterea discriminării și a barierelor pe care aceasta le creează în domeniul ocupării forței de muncă și în alte domenii ale vieții. Comisia invită statele membre să prevadă sancțiuni eficiente împotriva discriminării.

Directiva privind transparența salarială, care a intrat în vigoare în mai 2023 și trebuia să fie transpusă în legislația națională a statelor membre până în iunie 2026, consolidează aplicarea principiului egalității de remunerare pentru aceeași muncă sau pentru o muncă de aceeași valoare între bărbați și femei, contribuind la promovarea egalității de gen pe piața forței de muncă. Comisia își menține pe deplin angajamentul de a asigura punerea în aplicare și respectarea acesteia. În acest scop, Comisia va continua să ofere sprijin statelor membre și partenerilor sociali în punerea în aplicare eficientă a directivei, menținând o sarcină administrativă proporțională și asigurând, în același timp, respectarea deplină a directivei. În plus, Comisia va oferi sprijin suplimentar în special IMM-urilor, în calitate de actori-cheie în realizarea impactului concret al practicilor de remunerare echitabile și transparente, inclusiv pentru a se asigura că punerea în aplicare implică cea mai mică sarcină administrativă posibilă.

Avansarea inegală în carieră este vizibilă și în decalajul de pensii între femei și bărbați (23,9 % în UE în 2025) și în ratele mai ridicate ale sărăciei în rândul femeilor în vârstă (21,9 % în UE pentru femeile cu vârsta de peste 65 de ani în 2025). Strategia privind echitatea între generații și Strategia privind egalitatea de gen 2026-2030 subliniază faptul că inegalitățile în ceea ce privește ocuparea forței de muncă, remunerarea și munca de îngrijire neremunerată se acumulează pe tot parcursul vieții și conduc la disparități de gen semnificative în ceea ce privește pensiile și securitatea veniturilor la bătrânețe.

Asigurarea accesului la serviciile de asistență medicală are un impact asupra reducerii sărăciei comparabil cu cel al transferurilor în numerar, iar o **reformă bine concepută a sistemului de sănătate poate contribui și mai mult la efortul UE de combatere a sărăciei**. Este esențial ca statele membre să valorifice potențialul instrumentelor și orientărilor elaborate în cadrul **acțiunilor EU4Health**, inclusiv al celor care pot asigura o distribuție mai echitabilă a prestațiilor de asigurări de sănătate, asistență medicală la prețuri mai accesibile sau îmbunătățirea accesului la asistență medicală pentru persoanele cu handicap. Aceste acțiuni

includ, de asemenea, instrumente care sprijină statele membre în abordarea deficitului de forță de muncă din domeniul sănătății, cum ar fi modele de planificare a forței de muncă din domeniul sănătății, precum și programe echitabile și durabile de mobilitate a forței de muncă cu țările de origine pentru a atrage forța de muncă din domeniul îngrijirii în UE, inclusiv în cadrul parteneriatelor pentru atragerea de talente.

Comisia **consolidează dimensiunea teritorială** a Pilonului european al drepturilor sociale prin intermediul unor strategii teritoriale recente la nivelul UE⁷ și este în curs de elaborare a unei strategii pentru regiunile ultraperiferice și a unei strategii privind dreptul de ședere, cu un accent deosebit pe îmbunătățirea accesului la oportunități și servicii esențiale, astfel încât cetățenii să poată prospera în locul pe care îl numesc acasă.

Inegalitățile încep devreme în viață și se acumulează în timp. Inegalitățile persistente în educație, agravate de investițiile insuficiente și de deficitul de cadre didactice în zonele defavorizate, continuă să limiteze mobilitatea socială și potențialul economic.

Inegalitatea nu trebuie văzută doar din perspectiva rezultatelor actuale, ci și a **echității între generații**⁸. Reducerea transmiterii inegalităților de la o generație la alta necesită politici care să intervină din timp și să prevină acumularea de dezavantaje pe tot parcursul vieții. [Strategia privind echitatea între generații](#) promovează o perspectivă mai puternică pe termen lung în procesul de elaborare a politicilor și acordă o mai mare importanță opiniilor și preocupărilor tinerilor. Contrabalansate de necesitatea de a asigura sustenabilitatea fiscală pe termen lung, **investițiile sociale adecvate și bine orientate, bazate pe realitatea zonei și centrate pe oameni** contribuie la prevenirea acumulării dezavantajelor sociale și reduc costurile fiscale și economice pe termen lung. **Garanția europeană pentru copii** consolidată și noul obiectiv al UE privind îmbunătățirea competențelor de bază ale cursanților defavorizați sunt instrumente esențiale pentru abordarea acestor provocări. În plus, **accesul extins la pensii suplimentare** poate contribui la menținerea unor pensii adecvate pentru viitorii pensionari, în special având în vedere efectele pe care schimbările demografice din Uniune le vor avea asupra gospodăriilor⁹.

Acțiuni:

⁷ Printre acestea se numără Agenda UE pentru orașe, Comunicarea privind regiunile estice ale UE care se învecinează cu Rusia, Belarus și Ucraina și Strategia UE pentru insule.

⁸ Centrul Comun de Cercetare sprijină această strategie cu un [instrument de monitorizare](#) (urmează să fie lansat oficial în septembrie) care permite monitorizarea situației actuale a persoanelor din diferite grupe de vârstă în ceea ce privește reziliența economică, socială, de mediu și societală. Instrumentul permite, de asemenea, evaluarea evoluției în timp a condițiilor de viață, prin compararea condițiilor actuale cu cele aferente aceluiași grup de vârstă din trecut.

⁹ În acest sens, în noiembrie 2025, Comisia a adoptat un pachet de pensii suplimentare, care include un set de măsuri legislative și de politică menite să stimuleze economiile pentru pensii private și ocupaționale în întreaga UE, pentru a contribui la asigurarea unui venit adecvat din pensii.

- Comisia va oferi **sprijin suplimentar, în special IMM-urilor, pentru punerea în aplicare a Directivei privind transparența salarială.**
- Comisia va face bilanțul **indicatorilor disponibili pentru monitorizarea inegalităților socioeconomice și a mobilității sociale**, în cooperare cu statele membre.
- Comisia va oferi **orientări cu privire la practicile de angajare favorabile incluziunii** prin intermediul Platformei UE a cartelor diversității.
- În conformitate cu angajamentele asumate în cadrul uniunii competențelor, Comisia elaborează un **pachet privind educația** pentru a sprijini statele membre în îmbunătățirea performanței educației școlare și o **strategie privind educația și formarea profesională (EFP)** pentru a face sistemele EFP mai atractive, mai inovatoare și mai favorabile incluziunii.
- Comisia lucrează la **Strategia privind dreptul de ședere**, acordând o atenție deosebită abordării disparităților teritoriale în ceea ce privește accesul la serviciile esențiale.
- Viitoarea **Strategie a UE pentru tineret pentru perioada de după 2027** va urmări să ofere tuturor tinerilor posibilitatea de a-și valorifica întregul potențial într-un mod echitabil și favorabil incluziunii (2027).

4. Transformarea drepturilor sociale într-o realitate pentru toți – relansarea efortului colectiv

4.1. Simplificare, punere în aplicare și asigurarea respectării legislației

Pe măsură ce provocările sociale și în materie de ocupare a forței de muncă evoluează, **acquis-ul social al UE trebuie să rămână eficace, accesibil și ușor de pus în aplicare**, menținând în același timp pe deplin drepturile și standardele care stau la baza modelului social european. În conformitate cu angajamentul Comisiei de a asigura simplitatea din momentul conceperii, inițiativele viitoare vor continua să integreze încă de la început considerații privind simplificarea, punerea în aplicare și asigurarea respectării legislației, menținând în același timp drepturile și măsurile de protecție. Comisia se angajează să reducă în mod proactiv și semnificativ sarcina administrativă asupra întreprinderilor, lucrătorilor și cetățenilor, respectând în același timp standardele sociale. În acest scop, Comisia va identifica provocările legate de punerea în aplicare prin intermediul semestrului european și va colabora îndeaproape cu statele membre și cu părțile interesate pentru a facilita aplicarea eficace a acquis-ului social al UE. Viitorul **pachet privind mobilitatea echitabilă a forței de muncă** va contribui la îndeplinirea acestor obiective prin promovarea unor norme mai simple, mai echitabile și mai eficace privind mobilitatea forței de muncă, inclusiv pentru lucrătorii transfrontalieri, consolidând în același timp aplicarea normelor și sprijinind buna funcționare a pieței unice.

Comisia își intensifică eforturile pentru a se asigura că acquis-ul social rămâne adecvat scopului. Acestea includ teste de rezistență a cadrelor juridice existente și continuarea dialogurilor privind punerea în aplicare cu părțile interesate și cu partenerii sociali, după caz, pentru a identifica obstacolele practice din calea punerii în aplicare și oportunitățile de simplificare. Viitoarele inițiative, cum ar fi pachetul privind mobilitatea echitabilă a forței de muncă și anumite elemente din Actul legislativ privind locurile de muncă de calitate, vor contribui în mod concret la simplificare și la sprijinirea bunei funcționări a pieței unice, consolidând în același timp drepturile lucrătorilor, inclusiv ale lucrătorilor transfrontalieri, îmbunătățind aplicarea legislației sociale și a legislației muncii și combătând concurența neloială, precum și fraudă și abuzurile sociale. În 2027, Comisia va revizui punerea în aplicare a Directivei (UE) 2019/1152 privind transparența și previzibilitatea condițiilor de muncă în Uniunea Europeană.

În conformitate cu Pactul pentru dialogul social european din 2025, Comisia va **continua să consolideze cooperarea cu partenerii sociali**, al căror rol rămâne esențial atât în elaborarea, cât și în punerea în aplicare a politicilor privind piața forței de muncă. Organizațiile societății civile vor rămâne, de asemenea, parteneri-cheie, care joacă un rol vital în modelarea unor politici sociale și de ocupare a forței de muncă favorabile incluziunii, prin amplificarea vocilor marginalizate, prin monitorizarea lacunelor în materie de punere în aplicare și prin promovarea inovării la nivel local. Vor continua eforturile depuse împreună cu agențiile UE pentru a sprijini procesele de punere în aplicare, colectare de date concrete și monitorizare. Structurile de guvernantă și mecanismele de cooperare existente vor fi valorificate în continuare pentru a facilita schimbul de bune practici și pentru a îmbunătăți punerea în aplicare a politicilor.

4.2 Coordonarea, finanțarea și monitorizarea priorităților sociale și în materie de ocupare a forței de muncă

Pe măsură ce statele membre depun eforturi pentru a-și alinia strategiile, reformele și investițiile naționale la Pilonul european al drepturilor sociale și la obiectivele principale pentru 2030, sunt esențiale acțiuni coordonate, o utilizare optimizată a finanțării din partea UE și o monitorizare riguroasă, inclusiv la nivelul obiectivelor secundare, pentru a asigura progrese concrete.

[Semestrul european](#) și [Orientările din 2026 privind ocuparea forței de muncă](#) oferă o foaie de parcurs clară, iar punerea lor în aplicare necesită investiții solide și elaborarea de politici bazate pe date. [Ciclul semestrului european 2026](#) a marcat al doilea an de punere în aplicare a noului [cadru de guvernantă economică al UE](#), în care Pilonul este ferm integrat. Noul cadru a permis o integrare mai profundă a politicilor economice, de ocupare a forței de muncă, educaționale, în materie de competențe și sociale în procesul semestrului european, inclusiv prin introducerea unui [cadru de convergență socială](#). Această integrare mai profundă a politicilor reflectă rolul reformelor și al investițiilor sociale ca motoare ale creșterii economice favorabile incluziunii, ale productivității și ale competitivității. În plus, ciclul semestrului european 2026 a marcat o schimbare importantă, privind și mai mult competitivitatea din perspectiva oamenilor. Acesta a introdus prima [Recomandare referitoare la capitalul uman](#). Semestrul a furnizat, de asemenea, o analiză cuprinzătoare a politicilor privind locuințele la prețuri accesibile și a provocărilor

legate de calitatea locurilor de muncă, pe baza cadrului de monitorizare actualizat al EMCO. Comisia invită statele membre să pună în aplicare recomandările specifice fiecărei țări.

Pentru a spori și mai mult eficacitatea politicilor la nivelul UE și la nivel național, evaluarea și elaborarea politicilor trebuie să se bazeze pe date fiabile și adecvate. În acest scop, se vor depune eforturi în direcția instituirii unei **platforme de date administrative a UE** care să asigure un acces îmbunătățit și să permită utilizarea secundară a datelor privind ocuparea forței de muncă, securitatea socială și impozitarea pentru analiza și evaluarea politicilor, precum și în scopuri de cercetare și monitorizare. Utilizarea acestor date poate fi mai eficientă, mai puțin costisitoare și mai rapidă decât opțiunile alternative, cum ar fi datele obținute în cadrul sondajelor.

În plus, Comisia invită statele membre să utilizeze în mod optim instrumentele de finanțare existente și viitoare ale UE, asigurându-se că resursele sunt direcționate către domenii prioritare, cum ar fi dezvoltarea competențelor, protecția socială, incluziunea pe piața forței de muncă și tranzițiile juste.

În contextul instrumentului NextGenerationEU de redresare în urma pandemiei de COVID-19, Mecanismul de redresare și reziliență (MRR) a sprijinit statele membre în punerea în aplicare a reformelor și în realizarea investițiilor care abordează accesul la educație, locuri de muncă și îngrijire de calitate și contribuie la promovarea egalității de șanse și a incluziunii sociale, peste 144 de miliarde EUR fiind alocate obiectivelor sociale.

Cu o finanțare din bugetul UE de 94 de miliarde EUR (139 de miliarde EUR dacă se ia în considerare cofinanțarea națională), Fondul social european Plus (FSE+) rămâne o piatră de temelie pentru sprijinirea inițiativelor care promovează ocuparea forței de muncă, educația și incluziunea socială. Perioada actuală de finanțare a fost programată în conformitate cu principiile Pilonului și, ca atare, este principalul instrument de sprijinire a punerii în aplicare a acestuia. Obiectivele de finanțare reflectă cele trei capitole ale Pilonului, iar pragurile minime de cheltuieli reflectă un angajament ferm față de punerea în aplicare a principiilor acestuia.

Fondul european de dezvoltare regională (FEDR) sprijină, de asemenea, aceste eforturi prin finanțarea investițiilor în infrastructură și echipamente și a cooperării transfrontaliere pentru a sprijini accesul la servicii de calitate și favorabile incluziunii. În plus, Fondul social pentru climă, finanțat din veniturile obținute din vânzarea certificatelor de emisii, va continua să joace un rol esențial în atenuarea impactului social potențial al noului sistem de comercializare a certificatelor de emisii (ETS2) pentru clădiri, transportul rutier și alte sectoare, asigurându-se că gospodăriile vulnerabile, utilizatorii de transport vulnerabili și microîntreprinderile vulnerabile sunt sprijinite pe măsură ce UE se îndreaptă către neutralitatea climatică. În plus, **Erasmus+** include priorități orizontale privind tranziția verde și cea digitală și este un instrument-cheie pentru consolidarea cunoștințelor, a competențelor și a atitudinilor privind schimbările climatice, pentru sprijinirea dezvoltării durabile, precum și a educației și a competențelor digitale.

În cursul actualei perioade de programare, Instrumentul de sprijin tehnic (IST) a sprijinit, de asemenea, statele membre, la cerere, în conceperea și punerea în aplicare a reformelor relevante pentru Pilonul european al drepturilor sociale, inclusiv în domenii precum politicile privind

piața forței de muncă, gestionarea competențelor, protecția socială, politicile de sănătate și digitalizarea administrațiilor publice. În perioada rămasă din ciclul IST 2021-2027, sprijinul tehnic specific poate continua să sprijine statele membre în consolidarea capacității administrative și instituționale necesare pentru punerea în aplicare a reformelor legate de Pilon.

Statele membre sunt îndemnate să valorifice la maximum toate oportunitățile de finanțare, atât în cadrul actualei perioade de programare, cât și în cadrul planurilor de parteneriat național și regional propuse în următorul buget pe termen lung al UE.

Pe lângă finanțarea directă, statele membre ar trebui să exploreze oportunitățile de atragere a investițiilor private în cadrul InvestEU și al viitorului Fond european pentru competitivitate, extinzând soluțiile inovatoare care se aliniază la obiectivele Pilonului. Parteneriatele public-privat, instrumentele financiare mixte și garanțiile bugetare pot servi drept pârgă puternice pentru mobilizarea de resurse suplimentare, amplificând impactul finanțării UE și promovând soluții durabile, orientate către piață.

5. Concluzie

Punerea în aplicare deplină a Pilonului european al drepturilor sociale nu este doar un imperativ al Uniunii, ci și un avantaj strategic și un factor de capacitate care generează oportunități și îi stimulează competitivitatea.

Comisia invită toți partenerii să își intensifice eforturile comune și să pună în aplicare pe deplin Pilonul european al drepturilor sociale, precum și obiectivele de politică pentru 2030 pentru statele membre și Uniune. În acest scop, este nevoie de finanțare specifică și pe termen lung, reforme strategice, precum și reforme ale politicilor și măsuri care să genereze beneficii economice și sociale durabile.

Pilonul a trecut testul timpului și continuă să fie busola unei Europe sociale puternice și reziliente. Cele 20 de principii ale acestuia contribuie la consolidarea economiei sociale de piață a Europei, care este o rază de speranță pentru mulți, pe măsură ce piețele forței de muncă și societățile noastre trec prin schimbări fundamentale. Trebuie să sporim vizibilitatea drepturilor sociale și să consolidăm evaluarea standardelor sociale și convergența socială ascendentă, într-un moment în care Uniunea noastră se confruntă cu provocări majore. Anul 2027 marchează cea de a 10-a aniversare a proclamării Pilonului; așadar, este un moment-cheie pentru accelerarea punerii sale în aplicare și pentru sublinierea angajamentului de a continua promovarea unei dimensiuni sociale puternice în prezentul și viitorul Uniunii Europene.

Într-o perioadă de transformare profundă și rapidă, Pilonul – și dimensiunea socială a Europei în ansamblu – reprezintă cea mai puternică definiție a valorilor UE și a ceea ce ne unește. Pilonul oferă plasele de siguranță necesare și un cadru clar și rezilient pentru a anticipa și a gestiona schimbările aduse de IA și de transformările tehnologice, demografice și geopolitice. Consolidarea punerii în aplicare a acestuia este o responsabilitate comună care începe la nivel național, regional și local, partenerii sociali și societatea civilă jucând un rol esențial în acest sens. Prin urmare, respectând și adoptând pe deplin diferitele abordări din întreaga Europă, trebuie să ne intensificăm acțiunile, să ne afirmăm valorile comune și să ne reafirmăm

angajamentul față de cele 20 de principii și drepturi incluse în Pilon pentru a oferi cele mai bune oportunități pentru cetățeni, economie și societate în ansamblu.